

Boekstartpilot succesvol

Het project *Boekstart* is een van de programmalijnen van *Kunst van Lezen*, een project van de Vereniging van Openbare Bibliotheken en Stichting Lezen (zie *Bibliotheekblad* 21, 2009). Truuske Sanders (VOB) en Marijke Bos (Stichting Lezen) zijn de trekkers. De Noord-Brabantse pilot in het werkgebied van Theek 5 is succesvol verlopen.

Bij *Boekstart* draait het om samenwerking tussen gemeente, bibliotheek en consultatiebureau. De bibliotheek is de spin in het web en vraagt subsidie aan. Die komt deels rechtstreeks van OCW, deels is het bibliotheekvernieuwingsgeld. Sanders: 'Soms treedt vertraging op, met name in de grotere steden, omdat ambtenaren of wethouders het belang van taal- en spraakontwikkeling kort na de geboorte niet direct zien. Elders, zoals in Tiel en Zaandam, wilde men al lange tijd iets constructiefs doen om de 0- tot 1-jarigen naar lezen toe te leiden. Voor hen kwam *Boekstart* als een geschenk uit de hemel.' Kleinere gemeenten blijken vaak sneller besluiten te nemen dan grote steden. Sanders is dan ook blij met de gretigheid van Den Haag en Rotterdam om *Boekstart* te gaan uitvoeren. Inmiddels zijn de Rotterdamse vestigingen Nesseland, Hoogvliet en Het Oude Noorden daarmee gestart. In twee dagen tijd werden ruim 75 baby's lid. Met Amsterdam wordt gesproken. Eind dit jaar draait *Boekstart* in alle provincies op twee of meer locaties, behalve in Utrecht. Daar ontbreekt de steun van een provinciale serviceorganisatie en degene die het zou moeten uitvoeren, is druk met een ander project. Ouders die in een *Boekstart*gebied wonen krijgen kort na de geboorte een brief met een waardebon, waarmee ze lid kunnen worden. Doen ze dat, dan krijgen ze het rode koffertje met informatie over *Boekstart*, een knisperboekje en een cd met rijmpjes en versjes voor heel jonge kinderen, inclusief tekstboekje.

Koudwatervrees

Om met *Boekstart* te gaan werken, moet er eerst een collectie komen, daarnaast moet de bibliotheek zo worden ingericht

dat deze vriendelijk is voor heel jonge kinderen en dat ouders zich welkom voelen. Sommige leggen een speelkleed neer, andere plaatsen een bankje en reserveren een plank. Voor sommige bibliotheken vormen de fysieke boekjes een drempel; die zijn van stof en moeten af en toe worden gewassen. Bovendien konden die moeilijk verwerkt worden in het uitleensysteem, maar die hobbel is genomen. De aanvankelijke tegenwerking heeft volgens Sanders te maken met een soort koudwatervrees, angst voor het nieuwe. 'Maar na een scholings- en informatiebijeenkomst van een of twee dagdelen is 99% om. Als bibliotheek heb je een prachtig knisperboekje om weg te geven, wat de ouders al heel snel na de geboorte kunnen gebruiken. Hun reacties zijn zonder uitzondering positief. Het werkt heel erg goed voor het imago van de bibliotheek, dat ook bij jonge ouders vaak nog stoffig is. Zo combineren we leesbevordering en marketing en werken we tevens aan ons bestaansrecht richting overheden.'

Noord-Brabantse pilot

In Noord-Brabant doen vijf bibliotheken mee aan de *Boekstart*pilot. Twee daarvan, Rijen en Raamsdonksveer, vallen onder Theek 5. Directeur Theo Peeters is erg te spreken over het project en wijt het succes onder meer aan het goede concept. De systematische aanpak naar een specifieke en nieuwe doelgroep in combinatie met goede marketing en inhoud werkt. 'Alle ouders willen het beste voor hun kind en vinden het leuk om het koffertje te krijgen', licht Peeters toe. Als belangrijke succesfactoren noemt hij verder de persoonlijke en gerichte

aandacht en de ondersteuning door de bibliotheek. Theek 5 is in februari gestart en is, als extra ondersteuning, bezig met het voorbereiden van programma's rond opvoeding. Hij noemt de rol van de teamleider essentieel, die kan het project maken of breken.

Marloes Deijl is coördinator jeugdbibliotheekwerk in Raamsdonksveer en heeft ruim een halfjaar met *Boekstart* gewerkt. Zij schrijft het succes mede toe aan het feit dat deze jonge doelgroep nieuw is voor de bibliotheek. 'Alles staat of valt met goede samenwerking met gemeente en consultatiebureau. We hadden daar wel wat manden met boekjes in de wachtkamer staan, maar de samenwerking was erg ad hoc.' De consultatiebureaus verwijzen ouders door naar de bibliotheek, waardoor nu al 45% van alle ouders wordt bereikt. Zij hebben allemaal hun baby ingeschreven als lid en zijn soms zelf ook lid geworden. 'Sommigen kwamen tot nu toe nooit naar de bibliotheek', zegt Deijl.

Iedere vier maanden leveren de beide gemeenten gratis namen en adressen van ouders met een kind tussen de drie en vijf maanden. De gemeente Gilze-Rijen verstuurt zelf een brief aan de ouders en in de gemeente Geertruidenberg doet de Bibliotheek Raamsdonksveer dat.

'Tijdens de pilotfase kon dat goed in de twee uur extra die ik toen had. Nu gaat het uit de structurele begroting', aldus Deijl. Alle medewerkers zijn met geld van OCW geschoold door Cubiss, die de pilot in opdracht van en gefinancierd door VOB en Stichting Lezen organiseerde.

Meer informatie: www.boekstart.nl

Tekst: Anne-Mariken Raukema